

TIMO SAARINEN ■

TURVALLISUUS ON TUNNE

Turvallisuus on ihmisen perustarpeita. Turvallisuuden tai turvattomuuden kokemuksen tuoma tunne on henkilökohtainen, samalla myös yhteinen, psykologinen ja suhteellinen. Turvallisuus on yhtä aikaa sekä mielikuva että tosiasiallinen tila.

ABSOLUUTTISTA turvallisuutta ei ole olemassa, kaikkia vaaroja tai uhkia ei voida koskaan poistaa tai ennakoita. Tiedossa olevien vaarojen ja uhkien riskitasojen pitää kuitenkin olla hyväksyttävällä tasolla. Jos olo on turvaton, mistä on kysymys, mitä voidaan tehdä toisin?

Työssä laki velvoittaa ennakkointiin niin, että vaaretkijät pitää tunnistaa ja poistaa jos mahdollista, uhkiin pitää varautua ja riskejä pitää minimoida. Velvollisuus toimenpiteisiin on työnantajan, ja ei rajoitu vain työhön ja työolosuhteisiin vaan, myös työntekijän henkilökohtaiset edellytykset tulee ottaa huomioon.

Kokonaisvaltainen turvallisuus vaatii turvallisuuden johtamista ja kaikkien osapuolten yhteistyötä. Turvallisuutta ylläpidetään ja kehitetään ennakoimalla tulevaisuutta.

Uhka- ja väkivalta

Väkivallan uhan hallinta on osa työpaikan työturvallisuutta ja turvallisuuskulttuuria

Loka- joulukuussa 2020 perusopetuksen

työntekijät tekivät ennätysmäärän uhka- ja väkivaltailmoituksia. Lyöntejä, potkimista, huitomista tai päälle tuloa, solvaamista, uhkaamista ja tavaroitten heittäilyä. Tapahtumien luonne on muuttunut aiempaa vakavammaksi, fyysinen väkivalta on lisääntynyt.

Tilastojen valossa koulut ovat työpaikkoja, joissa väkivallan uhka on ilmeinen. Toki koulujen välillä on suuriakin eroja. Ilmeinen uhka, joka on työturvallisuuslain (27§) ilmaisu, edellyttää menettelytapaohjeita tilanteiden hallintaan, toimintatapoihin ja perehdytykseen. Jokaisen työntekijän tulisi tietää miten toimia, ennen, itse tilanteessa ja jälkeen.

Työpaikan turvallisuuskulttuuri muodostuu siitä, mitä turvallisuuden hyväksi tehdään. On erittäin tärkeätä, että kaikki uhka- ja väkivaltatilanteet ilmoitetaan ja tutkitaan. Koko työyhteisöön vaikuttavat tapahtumat tulisi käsitellä yhteisesti. Väkivaltaa ei voi hyväksyä missään muodossa tai kenenkään taholta.

Väkivallan uhka on työntekijöille merkittävä kuormitustekijä. Uhkaan ja sen mahdollisuuteen

tulee kiinnittää vakavaa huomiota jokaisella työpaikalla. Uhka on hallittavissa, kun se tiedostetaan ja ennakoidaan.

Korona ammattitautina

Riski työssä altistumisesta ja sairastumisesta koronavirustautiin huolettaa isoa joukkoa työntekijöitä. Riittävää väljyyttä ei ole, tai sitä on hankala ylläpitää. Työntekijöitä ja oppilaita altistuu taudille väistämättä. Jatkotartuntoja ei epidemiologisen toiminnan (25.2.2021) mukaan kuitenkaan juuri ole. Jos tartunnan todetaan syntyneen työssä, työpaikalla, on kyseessä ammattitauti. Ole yhteydessä valtuutettuusi tarvittaessa.

Kaikki tilat ovat oppimisen tiloja

Koulutilojen käyttöä joudutaan jatkuvasti tehostamaan vuokratulujen hillitsemiseksi. Käytettävissä olevia hyötyneliöitä suhteessa oppilasmäärään tarkastellaan suurennuslasilla. Perusopetuksen budjetista menee miltei kolmas osa vuokriin.

Koulutyöhön käytettävien tilojen tulee soveltaa tarkoitettuun toimintaan ja niistä ei saa koitua terveyshaittaa. Kaikki hyötyneliöiksi luettavat tilat eivät automaattisesti sovellu työn teon ja oppimisen tiloiksi.

Aula- ja käytävätiloja ei ole kaikissa kouluissa suunniteltu alun perin opetustoimintaan. Ne eivät aina täytä turvallisen ja terveellisen työympäristön vaatimuksia, äänimaailman, ilmanvaihdon, ergonomian tai valaistuksen osalta. Jos oppimisen tila ei sovellu käyttötarkoitukseen, kohdistuu pedagogisiin ratkaisuihin kohtuuttomia vaatimuksia.

Miksi maksaa ylihintaa tiloista, jotka eivät sovellu toimintaan tai kuormittavat käyttäjiään?

Voimia ja virtaa arkeesi toivottaen

TIMO SAARINEN

TYÖSUOJELUVALTUUTETTU

TIMO.SAARINEN@HEL.FI